

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aansluitbaarheid op een aardgasdistributienet en tot bevestiging van de continuïteit van de sanctionering van de EPB-regelgeving;
- Definitieve goedkeuring na adviesaanvraag aan de Raad van State.

1. INHOUDELIJK

1.1. Situering

Het Energiedecreet legt doelstellingen op met betrekking tot de aansluitbaarheidsgraad van de aardgasdistributienetten in woongebied tegen 2015 en 2020. Onder 'aansluitbaarheidsgraad' wordt begrepen het aantal 'ontsloten wooneenheden of gebouwen' in verhouding tot het totaal aantal wooneenheden en gebouwen in een bepaald gebied (art. 1.1.3, 2° van het Energiedecreet).

Het Energiedecreet legt concreet drie doelstellingen op met betrekking tot de aansluitbaarheidsgraad: (i) 95% in 2015 in het geheel van de gebieden die in het gewestplan of ruimtelijk uitvoeringsplan de bestemming hebben van woongebied, woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde of woonuitbreidingsgebied, (ii) 99% in 2020 in dezelfde gebieden en (iii) 95% in 2020 in woongebied met landelijk karakter, woongebied met landelijk karakter en culturele, historische en/of esthetische waarde. De doelstelling voor 2015 is reeds gehaald.

Het regeerakkoord 2014-2019 bevat volgende bepaling over het evalueren van de doelstellingen van aansluitbaarheidsgraad: "Met het oog op het beperken van de netkosten worden de kosten en baten van de verplichte aansluitbaarheidsgraad van 95% van alle woningen op het aardgasnet geëvalueerd en aangepast in het licht van de verstrengende EPB-regelgeving. We stimuleren klimaatvriendelijke alternatieven."

De Vlaamse regulator van de elektriciteits- en gasmarkt VREG publiceerde op 20 juli 2015 een advies met betrekking tot de doelstellingen van aansluitbaarheidsgraad voor de aardgasdistributienetten (ADV-2015-07). Bijgaand voorontwerp van decreet en ontwerp van besluit voeren de principes van dit advies door in de Vlaamse energieregelgeving.

1.2. Advies van de VREG

De doelstellingen over de aansluitbaarheidsgraad, zoals momenteel voorzien in het Energiedecreet van 8 mei 2009, worden verlaten en vervangen door een alternatief dat erin bestaat de rendabiliteit van elke aanvraag tot aansluiting waarbij een gasnetuitbreiding nodig is te evalueren.

De voor de realisatie van de aansluiting vereiste netuitbreiding bestaat uit een rendabel en een niet-rendabel deel. Er wordt voorgesteld het rendabele deel te bepalen als een forfaitaire tegemoetkoming ten laste van de distributienetbeheerder, en dit per aansluitbaar gemaakte wooneenheid of gebouw. Dit is onafhankelijk van de gebiedsindeling volgens het gewestplan of ruimtelijk uitvoeringsplan. Meer concreet is de forfaitaire tegemoetkoming voor huishoudelijke afnemers een vaste lengte in meter per aansluitbaar gemaakte

wooneenheid of gebouw (inclusief de woning van de aanvrager), ten laste van de distributienetbeheerder. Voor niet-huishoudelijke afnemers kan een forfaitaire tegemoetkoming in aantal meter toegepast worden, die groter wordt naarmate de aansluitingscapaciteit groter is.

Deze tegemoetkoming (in meter) is gebaseerd op een rendabiliteitsberekening door de distributienetbeheerders, waarbij rekening wordt gehouden met geschatte toekomstige inkomsten van aansluitbaar gemaakte wooneenheden of gebouwen, met de (dalende) evolutie van de energiebehoefte en het gasverbruik van het woningenbestand in functie van het E-peil, en met de evolutie van de aansluitingsgraad. De tegemoetkoming moet door de VREG vastgelegd worden in het kader van de tariefbevoegdheid, na consultatieprocedure en via beslissing over de tarieven.

In de volgende gevallen is er geen forfaitaire tegemoetkoming:

- voor de aansluiting van een wooneenheid of gebouw indien er langs de openbare weg ofwel een biogasnet aanwezig is, ofwel een warmtenet dat gevoed wordt op basis van restwarmte, hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmtekrachtkoppeling.
- Moeten ook van de forfaitaire tegemoetkoming uitgesloten worden, de aanvragen tot aansluiting op het aardgasdistributienet van wooneenheden en gebouwen gelegen in verkavelingen waarin geen aardgasdistributienet werd aangelegd ten tijde van de verkaveling om reden dat een biogasnet aanwezig of gepland is, of een warmtenet aanwezig of gepland is dat gevoed wordt op basis van restwarmte, hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmtekrachtkoppeling, of omdat de verkaveling volledig bestaat uit wooneenheden of gebouwen die ofwel een energieprestatiepeil lager dan E20 hebben, ofwel in hun volledige verwarmingsbehoefte voorzien door middel van hernieuwbare energiebronnen of door een elektrische warmtepomp.
- Zowel voor de gehele verkaveling, als voor de individuele woning of het individuele gebouw die op de genoemde wijzen in zijn warmtebehoefte kan voorzien, is de rendabiliteit van de gasnetuitbreiding niet gegarandeerd.

Bij aanvragen voor netuitbreidingen in nieuwe verkavelingen geldt het volgende:

- de forfaitaire tegemoetkoming geldt voor de toevoerleiding naar de verkaveling;
- in de verkaveling zelf is de aanleg ten laste van de verkavelaar, zoals dit vandaag ook het geval is;
- de forfaitaire tegemoetkoming wordt berekend aan de hand van alle aansluitbaar gemaakte wooneenheden of gebouwen, zowel in de verkaveling als langs de toevoerleiding.

Er is geen forfaitaire tegemoetkoming voor de aansluiting van een verkaveling:

- waarin een biogasnet aanwezig of gepland is;
- waarin een warmtenet dat gevoed wordt op basis van restwarmte, hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmtekrachtkoppeling aanwezig of gepland is;
- die bestaat uit wooneenheden of gebouwen die ofwel een energieprestatiepeil lager dan E20 hebben, ofwel in hun volledige verwarmingsbehoefte voorzien door middel van hernieuwbare energiebronnen of door een elektrische warmtepomp.

De toepassing van een dergelijke regeling biedt meer transparantie voor de netgebruiker en is inpasbaar in de tariefregulering van de VREG.

Los van aanvraaggestuurde netuitbreidingen kunnen distributienetbeheerders uiteraard nog altijd zelf het initiatief nemen tot de uitbreiding van het aardgasdistributienet.⁸ Dergelijk initiatief zal echter niet meer genomen worden louter en alleen om de decretale doelstellingen van aansluitbaarheidsgraad te halen, gezien deze doelstellingen geschrapt zouden worden. De distributienetbeheerders kunnen ook gasleidingen aanleggen omwille van synergiën met andere nutsvoorzieningen of om problemen in het distributienet op te lossen. Voor zover de distributienetbeheerder niet op eigen kosten een netuitbreiding doet als reactie op een specifieke aansluitingsaanvraag, zijn netuitbreidingen op initiatief van de distributienetbeheerder niet te beschouwen als discriminatoir. Dit kan opgevolgd worden via de investeringsplannen.

Het voorstel bevat geen wijziging met betrekking tot de bestaande beperking van de aansluitingskost tot 250 euro voor een eenvoudige aansluiting.

1.3. Historiek regelgevende procedure

In vergadering van 3 juni 2016 hechtte de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring aan het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aansluitbaarheid op een aardgasdistributienet. De Vlaamse Regering gelastte tevens de Vlaamse minister, bevoegd voor het

energiebeleid, hierover het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MiNa-raad) in te winnen met het verzoek hun advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen. De SERV en de Minaraad brachten een gemeenschappelijk advies uit op 12 juli 2016.

In vergadering van 21 oktober 2016 hechtte de Vlaamse Regering haar tweede principiële goedkeuring aan het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aansluitbaarheid op een aardgasdistributienet. De Vlaamse Regering gelastte tevens de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, hierover het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State in te winnen met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen.

2. ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstreekte betreffende het voormelde ontwerp van decreet haar advies nr. 60.340/3 op 28 november 2016. Het advies gaat als bijlage 2.

De Raad van State maakte in haar advies de volgende opmerkingen:

- Vooreerst maakt de Raad in haar advies een aantal wetgevingstechnische opmerkingen, waarmee bij de eindredactie van het ontwerpdecreet rekening werd gehouden. Zo wordt o.a. het opschrift aangepast en wordt het decreet in hoofdstukken opgedeeld.
- Het rendabele deel van de kosten voor de aansluiting wordt bij het ontworpen artikel 4.1.16, eerste lid, van het Energiedecreet ten laste gelegd van de netbeheerder, "behalve in de gevallen die door de Vlaamse Regering werden bepaald". De Raad stelt vast dat aan deze vrij ruime delegatie geen voorwaarden worden verbonden, waardoor de Vlaamse Regering de beoogde decretale regeling in grote mate of zelfs geheel ongedaan zou kunnen maken. Het is de vraag of dit wel strookt met de bedoeling van de stellers van het ontwerp. Daarom geeft de Raad van State ter overweging om bepaalde criteria uit te werken voor die uitzonderingsmogelijkheid.

Ten einde aan de opmerking van de Raad tegemoet te komen wordt voorgesteld om in artikel 4.1.16 een lid in te voegen dat, gebaseerd op de inhoud van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering dat verdere uitvoering zal geven aan dit decreet, stelt dat de Vlaamse Regering voor het vaststellen van de uitzonderingen, vermeld in het eerste en tweede lid, minstens rekening moet houden met de aanwezigheid van andere netten (bijv. planning van of de aanwezigheid van een warmtenet of biogasnet) en de energieprestaties van de aan te sluiten gebouwen.

- In het ontworpen artikel 4.1.16, eerste en tweede lid van het Energiedecreet wordt gewag gemaakt van "de kosten voor de aanleg op het openbaar domein tussen de lagedrukleiding of de residentiële middendrukleiding". In het vierde lid wordt dan weer melding gemaakt van "de kosten voor de aanleg op het openbaar domein tussen het aardgasdistributienet en de wooneenheid, het gebouw of de verkaveling". Het wil de Raad van State voorkomen dat in elk van die gevallen beter kan worden vermeld wat precies wordt aangelegd, bijvoorbeeld door na de woorden "op het openbaar domein" de woorden "van de verbinding" in te voegen. Aan dit advies wordt gevolg gegeven.
- Het is de Raad niet duidelijk wat bedoeld wordt met "de overige kosten", vermeld in het ontworpen artikel 4.1.16, derde lid, van het Energiedecreet. De tegemoetkoming ten laste van de netbeheerder voor het rendabele deel van de kosten is immers, zoals wordt uiteengezet in de memorie van toelichting, een forfaitair bedrag per meter. De vraag rijst volgens de Raad of "de overige kosten" aan de afnemer worden aangerekend volgens hetzelfde forfaitaire bedrag per meter, dan wel aan de werkelijke kostprijs (die naar gelang het geval hoger of lager kan liggen). Bedoeld wordt de reële kosten, verminderd met het forfaitaire gedeelte (namelijk het rendabele deel van de kosten voor de aanleg). De Raad meent dat die precisering in de memorie van toelichting moet worden opgenomen. Aan dit advies wordt gevolg gegeven.
- Volgens de Raad rijst de vraag hoe het ontworpen artikel 4.1.16 van het Energiedecreet zich verhoudt tot de regeling inzake de vergoeding van maximaal 250 euro voor een eenvoudige aansluiting, vervat in artikel 4.1.13 van het Energiedecreet. In de memorie van toelichting wordt enkel vermeld dat het ontwerp "geen wijziging [bevat] met betrekking tot de bestaande beperking van de aansluitingskost tot 250 euro voor een eenvoudige aansluiting". Het toepassingsgebied van de beide bepalingen lijkt volgens de Raad echter tot op zekere hoogte te kunnen overlappen, waarbij het dan niet duidelijk is

welke vergoeding door de aanvrager is verschuldigd. Er wordt in het ontwerp verduidelijkt dat het artikel 4.1.13 primeert boven het artikel 4.1.16.

- Het advies van de Raad bevestigt de wenselijkheid van de interpretatieve bepalingen en stelt dat de memorie van toelichting op overtuigende wijze aantoont dat de voorliggende interpretatie een interpretatie is die de decreetgever aan de betrokken bepalingen, meer bepaald artikel 24 van het decreet van 22 december 2006 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat en tot wijziging van artikel 22 van het REG-decreet en artikel 13.4.6 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, had willen geven en die zij redelijkerwijze had kunnen krijgen.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er worden aan het ontwerp van decreet geen wijzigingen aangebracht die een weerslag hebben op de begroting van de Vlaamse overheid.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er worden aan het ontwerp van decreet geen wijzigingen aangebracht die een weerslag op de lokale besturen hebben.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Er worden aan het ontwerp van decreet geen wijzigingen aangebracht die een impact op de lopende processen en activiteiten van het Vlaams Energieagentschap hebben.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaand ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aansluitbaarheid op een aardgasdistributienet en tot bevestiging van de continuïteit van de sanctionering van de energieprestatieregelgeving;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, te gelasten het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aansluitbaarheid op een aardgasdistributienet en tot bevestiging van de continuïteit van de sanctionering van de energieprestatieregelgeving, zoals opgenomen als bijlage 1, in naam van de Vlaamse Regering in te dienen bij het Vlaams Parlement.

Bart TOMMELEIN
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

Bijlagen:

- het definitief goed te keuren ontwerp van decreet en de memorie van toelichting;
- het advies van de Raad van State d.d. 28 november 2016.